

## ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА КРАЇНИ ТА МІЖНАРОДНЕ МОРСЬКЕ ПРАВО

**Віктор Вікторович ГЛУШПЕНКО,**  
*Чернівецький інститут Міжнародного  
гуманітарного університету*

*Науковий керівник: к. ю. н., доцент  
Данелюк В. І.*

Державна політика держави формується виходячи з її національних інтересів і відповідно до сфер її реалізації поділяється на внутрішню і зовнішню. Тому внутрішня й зовнішня політики у будь-якій сфері, в тому числі в сфері морської діяльності, мають розглядатися у взаємозв'язку як дві сторони єдиної державної політики.

Особливу цінність для розуміння державної морської політики як інституційної основи імплементації міжнародного морського права становить дослідження категорії національних інтересів держави.

Вплив інтересів держав на дотримання міжнародного права розкривається, наприклад, у спільній роботі Дж. Л. Голдсміт та Ерік А. Познер «Межі міжнародного права» [5], які відстоюють позицію, що міжнародне право формується як результат міжнародних політичних зусиль держав, заснованих на власних інтересах цих держав, і є наслідком чи інструментом таких інтересів. Автори виходять з того, що держави поводять себе раціонально і правомірно тільки з метою реалізації їх власних інтересів, що істотно обмежує вплив міжнародного права, оскільки дотримання його норм саме по собі не є інтересом держави, і держави дотримуються міжнародного права не через те, що згодні з його положеннями, або у зв'язку зі звичкою чи моральним тиском, а лише завдяки тому, наскільки це відповідає їх інтересам. При цьому під державними інтересами науковці зважають на переваги, які отримують держави як результат певного полі-

тичного режиму. Держави, на думку авторів, уникають дотримання міжнародного права, якщо це завдасть збитків їхнім перевагам.

Однак існують більш далекоглядні підходи, коли інтереси однієї держави повинні закінчуватися там, де починається протидія інтересам іншої держави, тобто не можуть забезпечуватися за рахунок обмеження інтересів іншої держави. Подібні ідеї знаходять своє відображення в основних принципах міжнародного права та спеціальних принципах права міжнародної безпеки – рівної безпеки, рівності та однакової безпеки держав, а також недопущення нанесення збитку безпеці держави [1, с. 109].

Як зазначає Р. А. Каламкарян, дотримання норм міжнародного права у всіх аспектах діяльності держав є необхідним, оскільки воно відображає узгоджені інтереси усієї світової спільноти. «Сутність міжнародних відносин є такою, що інтереси держав входять у суперечність між собою, викликаючи колізії - конфлікт інтересів. Єдиний з точки зору міжнародного права спосіб врегулювання такого конфлікту – узгодження спеціальних інтересів окремих держав із загальнолюдськими інтересами, передумовою чого слугує визнання усіма державами верховенства права» [3, с. 76].

Проблема ефективності впровадження норм міжнародного морського права залишається постійно актуальною, особливо в питаннях реалізації галузевими національними органами міжнародних стандартів в сфері міжнародної морської діяльності. Тому міжнародна інституційна система все більше перебирає на себе функції контролю за дотриманням державами їх міжнародних зобов'язань [2, с. 4-5].

Для того, щоб уникнути втручання у внутрішні справи держав та беручи до уваги відмінності правових систем для зобов'язань результату на міжнародно-правовому рівні узгоджується лише результат, а способи його досягнення визначаються сторонами самостійно. При цьому відмінність зобов'язань поведінки від зобов'язань результату не в тому, що перші не переслідують певні цілі або результат, а в тому, що їх ціль або результат повинні бути досягнуті спеціально визначною поведінкою [4, с. 68].

Зобов'язання ж результату перекладає на державу обов'язок самостійно визначати механізми досягнення результату, поставленого міжнародною нормою за мету, досягнення якої здійснюється в межах внутрішнього правопорядку.

### **Список використаних джерел:**

1. Анцелевич Г. А., Покрещук А. А. Актуальные проблемы международного права. К. : Украинская академия внешней торговли, 2006. 282 с.
2. Бойович В. Міжнародно-правові аспекти забезпечення безпеки судноплавства в СР Югославії: автореф. дис. . канд. юрид. наук. К., 2003. 21 с.
3. Каламкарян Р. А., Мигачев Ю. И. Международное право: Учебник. М. : Эксмо, 2004. 688 с.
4. Ушаков Н. А. Международное право: Учебник. М. : Юрист, 2000. 304 с.
5. Goldsmith J. L., Posner E. The Limits of International Law. Oxford : Oxford University Press, 2005.